

De 'andere' Veiligheid!

Veiligheid heeft vele kanten. Zo kennen we natuurlijk veiligheid vanuit de 'security'kant (beveiliging), maar ook gaat veiligheid over arbeidsomstandigheden, arbeidsveiligheid dus! Daarover gaat dit artikel, om bedrijven een aantal aanknopingspunten te geven over de belangrijkste verplichtingen uit de wetgeving, maar ook om algemene informatie over vergunningen en andere arbeidsveiligheidsgerelateerde onderwerpen te verstrekken. Het is hierna aan u om te bepalen aan welke informatie op arbeidsveiligheidsgebied nog meer behoefte is: op die manier kunnen we heel specifiek aan uw wensen voldoen en kunt u ermee aan de slag!

ARBEIDS OMSTANDIGHEDEN WETGEVING (ARBOWET)

In de arbowetgeving staan de belangrijkste verplichtingen voor u als werkgever vermeld. Het belangrijkste uit deze wet is wel dat werkgevers moeten zorgen voor een veilige en gezonde werkplek voor hun werknemers (en henzelf natuurlijk!). De verantwoordelijkheid voor een werkplek die voldoet aan de wettelijke normen, ligt primair bij de werkgever. Als een werknemer bijvoorbeeld een ongeval krijgt, kan dat onder aansprakelijkheid van de werkgever vallen. Dit geldt ook als er gewerkt wordt met uitzendkrachten.

Sinds 2007 is de Arbowet sterk vereenvoudigd. Dat wil zeggen dat de wet een aantal zogenoemde doelvoorschriften stelt, maar dat werkgevers en werknemers meer mogelijkheden hebben gekregen om zelf te bepalen hoe ze deze normen bereiken. Zo geeft de Arbowet wel eisen aan het maximale geluid op de werkplek, maar bepaalt het bedrijf zelf hoe ze dit bereiken. Die bepalingen en afspraken worden meestal vastgelegd in een arbocatalogus die door uw eigen branche wordt samengesteld.

Arbobeleid is het beleid dat een werkgever binnen zijn bedrijf voert op het gebied van arbeidsomstandigheden. Een goed arbobeleid beperkt de gezondheidsrisico's in het bedrijf, vermindert het ziekteverzuim en bevordert de re-integratie na ziekte.

In de Arbowetgeving zijn verplichtingen opgenomen waar werkgevers zich aan moet houden. Hieronder volgen de belangrijkste in een notepad:

- Het ontwikkelen en uitvoeren van arbeidsomstandighedenbeleid (Arbobeleid);
- zoveel mogelijk gevaren voor de gezondheid van werknemers bij de bron aanpakken;
- doeltreffende maatregelen nemen op het gebied van de eerste hulp bij ongevallen, de brandbestrijding en de evacuatie van werknemers en andere aanwezige personen (BHV);
- Het opstellen en uitvoeren van Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en een Plan van Aanpak.
- Het voorkomen en beperken van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.
- Het geven van voorlichting en onderricht aan de werknemers over allerhande veiligheidsgerelateerde onderwerpen;
- Het melden en registreren van arbeidsongevallen en beroepsziekten.
- Het voorkomen van gevaar voor derden in verband met de arbeid die door de werknemers wordt verricht.

Waar er van een partij wordt geëist zich aan een aantal verplichtingen te houden, zo zijn er ook zeker verplichtingen van de werknemer. In een volgende nieuwsbrief zal hier nader op worden ingegaan.

VEILIGHEIDSCULTUUR EN GEDRAG

Hoe arbeidsomstandigheden in de praktijk worden beleefd en nageleefd, is sterk afhankelijk van het niveau van veiligheidscultuur die in uw bedrijf al dan niet aanwezig is. U kunt nog zoveel de wetten en regels willen naleven, als uw mensen daar weinig tot geen affiniteit mee 'voelen' dan zal er niet veel van terecht komen om veiligheid op een hoger niveau te krijgen. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor uzelf: hoe belangrijk vindt u het eigenlijk? De belangrijkste vraag die u uzelf kunt stellen, of aan uw werknemers: 'wat levert het mij op als ik hier wel in investeer? Doe ik dat omdat het 'moet' of omdat ik er ook daadwerkelijk iets mee wil bereiken'? Bedenk ook dat onveilig gedrag het nemen van bewuste risico's is die uw productieproces kan verstoren, kan leiden tot een ongezonde werkomgeving en een verhoogd ziekteverzuim. Overigens is onveilig gedrag niet alleen te beperken tot het werk: thuis gebeuren vele 'ongelukjes' en wat te denken van onderweg in het verkeer!

U wilt gezonde en gemotiveerde werknemers die gezamenlijk uw product of dienst maken, dat ook enthousiast kunnen uitdragen en uw bedrijf echt op de kaart zetten? Dan valt hier heel veel winst te behalen! Misschien een interessant onderwerp om eens te bespreken in een werkoverleg?

VERGUNNINGEN

Er zijn in het kader van brandveiligheid (en dus arbeidsveiligheid) meerdere vergunningen belangrijk. Gelukkig is er wel wat veranderd in vergunningsland, en is de omgevingsvergunning ingesteld. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor de deelaspecten: bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De omgevingsvergunning kan nodig zijn als een burger of een bedrijf op een bepaalde plek iets wil gaan slopen, (ver)bouwen, oprichten of gaan gebruiken. Een van de interessantste doelen van deze geïntegreerde omgevingsvergunning is wel dat het tot minder administratieve lasten moet leiden voor bedrijven en leidt tot kortere procedures. Daarnaast beoogt de overheid hiermee tot een betere dienstverlening te komen waarbij tegenstrijdige voorschriften tot het verleden behoren. Bedrijven zelf kunnen nog meer tijdswinst behalen door een vergunningaanvraag goed voor te bereiden en zoveel mogelijk integraal aan te bieden. Dit proces zal dan sneller verlopen en kosten besparen.

Brandveilig gebruik.

Voor het in gebruik hebben van bouwwerken worden eisen gesteld in aan het brandveilig gebruik. Dit was altijd geregeld in de gemeentelijke bouwverordening. Sinds augustus 2008 zijn de eisen landelijk uniform gemaakt en neergelegd in het Besluit Brandveilig gebruik Bouwwerken, (het gebruiksbesluit). Hierin staat omschreven aan welke eisen de gebruiker moet voldoen maar ook wat er van de eigenaar wordt verwacht. Ook wordt omschreven wanneer u moet beschikken over een gebruiksvergunning. De gebruiksvergunning kan via de omgevingsvergunning worden aangevraagd bij de bouw maar kan ook los worden aangevraagd. De documenten zijn via intranet te downloaden. Overigens heeft niet ieder bouwwerk een gebruiksvergunning nodig. Indien een pand aan één van de volgende eisen voldoet, is er wel een gebruiksvergunning nodig:

- Als er meer dan vijftig personen tegelijk aanwezig zijn in een gebouw, anders dan een woongebouw; als er bedrijfsmatig stoffen in een gebouw zijn opgeslagen, zoals die zijn omschreven in de Regeling Bouwbesluit materialen als 'brandbaar', 'brandbevorderend' en 'bij brand gevaar opleverend';

- Als er in een gebouw aan meer dan tien personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf wordt aangeboden;
- Als er in een gebouw aan meer dan tien kinderen jonger dan twaalf jaar, of aan meer dan tien lichamelijk en/of geestelijk gehandicapten dagverblijf wordt geboden.

Ook als je geen gebruiksvergunning nodig hebt, ben je wel verplicht aan enkele eisen te voldoen. Welke eisen dit zit zijn kan worden nagevraagd bij de gemeente en staat in de gemeentelijke gebruikseisen.

BRANDMELDINSTALLATIE

De eisen voor het wel of niet verplicht aanwezig hebben van een brandmeldinstallatie (BMI) of ontruimingsinstallatie zijn opgenomen in het Besluit Brandveilig Gebruik Bouwwerken (het Gebruiksbesluit). Er zijn meestal twee eisende partijen, een brandweer en een verzekeraar. De brandweer zet zich in voor de veilige ontvluchting van de mensen en de verzekeraar zet zich in voor het behoud van het gebouw en inventaris. De brandweer bepaalt niet zelf wanneer en welke BMI er geplaatst moet worden. In de gemeenschappelijke bouwverordening staat wanneer en welk type installatie er toegepast moet worden. En daarvoor moet u de gegevens weer aanleveren.

Hieronder kunt u snel zelf een indicatieve beoordeling maken of een BMI nodig is:

Bedrijf met een logiesfunctie:

- er meer dan 250 m2 gebruiksoppervlakte is óf;
- het gebouw uit meer dan 1 bouwlaag bestaat (slechts niet-automatische bewaking nodig zonder directe doormelding aan de brandweer) óf;
- de hoogste vloer van een verblijfsruimte hoger is dan 5 meter.

Bedrijf met een bijeenkomstfunctie:

- er meer dan 1000 m2 gebruiksoppervlakte is én er meer dan 1 verblijfsruimte is bestemd voor bezoekers óf;
- er meer dan 5000 m2 gebruiksoppervlakte is óf;
- de hoogste vloer van een verblijfsruimte tussen de 5 meter en 13 meter ligt én er is meer dan 1 verblijfsruimte óf;
- de hoogste vloer van een verblijfsruimte hoger ligt dan 13 meter óf;
- het gebouw uit meer dan 1 bouwlaag bestaat (slecht niet-automatische bewaking nodig zonder directe doormelding aan de brandweer) óf;
- er meer dan 500 m2 gebruikersoppervlakte is (slechts niet-automatische bewaking nodig zonder directe doormelding aan de brandweer)

Een ontruimingsinstallatie is overigens altijd nodig wanneer er een brandmeldinstallatie verplicht is. Tevens moet een BMI voldoen aan de NEN norm 2535 en een ontruimingsinstallatie moet voldoende aan de NEN norm 2575. Vraag hier dus naar bij aanschaf!

In een notedop heeft u nu informatie gekregen over 'die andere veiligheid'!. Mocht u naar aanleiding van dit artikel vragen hebben of meer informatie wensen over de mogelijkheden tot ondersteuning kunt u contact opnemen met de werkgroep KVO.

Stephanie Hulsman, Sr consultant arbeidsveiligheid, Hoger Veiligheidskundige IVM
Michel Jaarsma, accountmanager IVM